

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 40

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 10 oktober 2017

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Duaal leren - Proefprojecten

Vanaf 1 september 2017 bieden 83 scholen, centra voor deeltijds onderwijs (CDO) en SYNTRA lesplaatsen duaal leren in 21 studierichtingen aan. Het proefproject 'Schoolbank op de werkplek' kent daarmee niet alleen een verruiming van 15 studierichtingen, maar ook van 44 extra scholen. Het schooljaar 2016-2017 was het startschot van het proefproject. 39 scholen, CDO en SYNTRA-lesplaatsen en ruim 150 bedrijven namen deel in zes studierichtingen.

1. Kan de minister een lijst bezorgen van de scholen die deelnamen/deelnemen aan de proefprojecten tijdens het schooljaar 2016-2017 en het schooljaar 2017-2018? Graag naam van de school, per school de richtingen die werden/worden aangeboden en het aantal leerlingen dat eraan deelneemt.
2. Kan de minister een lijst bezorgen van de bedrijven die deelnamen/deelnemen aan de proefprojecten tijdens het schooljaar 2016-2017 en het schooljaar 2017-2018? Per bedrijf graag het aantal leerlingen dat eraan deelneemt.
3. Jongeren doen minstens 14 uur per week ervaring op de werkvloer op.
Hoeveel uren presteerden de leerlingen gemiddeld per week tijdens de proefprojecten in het schooljaar 2016-2017?
4. Heeft de minister zicht op het aantal leerlingen dat in het schooljaar 2016-2017 startte in de proefprojecten, en dat tijdens het doorlopen van het duale traject - al dan niet uit eigen keuze - is uitgevallen?
5. Via de pers vernemen we dat er nog discussie is over de vakantieregeling van de leerlingen.
Welke regeling zal de minister voorstellen? Heeft de leerling het recht om vakantiewerk uit te voeren, al dan niet bij de werkgever die instaat voor de werkplekcomponent?
6. Hoeveel bedraagt de 'leervergoeding'? Hoe wordt die berekend?
7. Vermits de klemtoon ligt op het opleiden van de leerling tijdens het doorlopen van het duale traject, is een cruciale rol weggelegd voor de mentor.
Aan welke voorwaarden moeten de mentoren voldoen die worden ingeschakeld in het duaal leren?

8. Bedrijfsleiders leggen verklaringen af in de pers dat duaal leren bedoeld is voor leerlingen die erg gemotiveerd zijn, en niet zozeer voor leerlingen die schoolmoe zijn.

Hoe verbindt de minister dit met de doelstelling van het duaal leren om jongeren die schoolmoe zijn, op te vangen binnen duaal leren?

9. SYNTRA krijgt een hoofdrol toegewezen om de realisatie van de competenties op de werkplekken te controleren.

Waarom is er geen gelijkwaardige rol weggelegd voor de Vlaamse onderwijsinspectie?

ANTWOORD

op vraag nr. 40 van 10 oktober 2017

van **ELISABETH MEULEMAN**

1. Bijgevoegd vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger in bijlage 1 de gevraagde lijst met scholen (de groen gearceerde scholen zijn opgestart in 2016-2017, terwijl de blauw gemarkeerde scholen startten in 2017-2018). Voor het aantal leerlingen per studierichting verwijs ik graag naar bijlage 2; voor beide schooljaren werden de leerlingenaantallen van begin oktober opgenomen. De leerlingenaantallen zijn, omwille van privacyredenen, niet op schoolniveau opgenomen, maar wel op niveau van de studierichting.
2. SYNTRA Vlaanderen staat in voor de registratie van de overeenkomsten die worden afgesloten in het proefproject Schoolbank op de werkplek. Deze overeenkomsten kunnen geregistreerd worden via de applicatie werkplekduaal.be. Aan de hand van deze overeenkomsten krijgen we zicht op het aantal bedrijven en leerlingen die zijn ingestapt in het proefproject. Op dit moment heeft men de verplichting om de overeenkomst te registreren, er staat echter geen tijdslimiet op de registratie. Hierdoor is men niet gebonden om de overeenkomst onmiddellijk te registreren en zorgt dit voor onvolledige opvolging. Bovendien is het schooljaar 2017-2018 pas begonnen en zijn bijgevolg nog vele overeenkomsten niet geregistreerd in de applicatie. In het overzicht in bijlage 3 kunnen dus het aantal geregistreerde overeenkomsten gevonden worden, met uitzondering van de overeenkomsten die werden opgesteld via de overgangsmaatregel en die tijdelijk niet beschikbaar zijn in de digitale applicatie. Deze overgangsmaatregel gold voor bedrijven die in 2015-16 nog een leerling tewerkstelden in het kader van leren en werken; die moesten in 2016-17 nog niet erkend worden. Het overzicht is dus een onderschatting van de overeenkomsten die het afgelopen schooljaar hebben gelopen. Ook voor het huidige schooljaar is het overzicht een onderschatting van het aantal werkelijke contracten omdat de leerlingen tijd hadden om een werkplek te vinden, daarna pas ingeschreven werden en de registratie van de overeenkomsten dus nog volop op gang moet komen.
3. In het proefproject is er per opleiding een minimum aantal uren op de werkplek vastgelegd; concreet wordt in elk standaardtraject bepaald of leerlingen in die studierichting minder of meer dan 20h gemiddeld op jaarbasis op de werkplek kunnen leren. Hierdoor hebben scholen en centra ook een zekere mate vrijheid om te bepalen hoeveel uren leerlingen op de werkplek doorbrengen. Per studierichting was het gemiddelde aantal uren in schooljaar 2016-2017 het volgende:
 - a. Elektromechanische technieken duaal: 10
 - b. Chemische procestechnieken duaal: 16
 - c. Elektrische installaties duaal: 25
 - d. Ruwbouw duaal: 24
 - e. Zorgkundige duaal: 21.5
 - f. Haarverzorging duaal: 25
 - g. Groen- en tuinbeheer duaal: 16
4. Uitval werd in het kader van het proefproject niet per leerling gemonitord. Contacten van mijn administratie met de scholen leren dat er gedurende de looptijd van het project inderdaad verschillende leerlingen zijn uitgevallen. Echter, er zijn tijdens de looptijd van het project ook nog leerlingen ingestroomd waardoor het totale aantal

leerlingen in het project gedurende het eerste jaar voortdurend schommelde rond de 130 leerlingen.

5. Er zijn momenteel inderdaad gesprekken gaande over de vakantieregeling van leerlingen in duaal leren. Hierbij is het van belang om de voorstellen uit het veld te laten komen; zowel de onderwijsverstrekkers als de interprofessionele sociale partners hebben hun achterban geraadpleegd. Op basis hiervan zal het zaak zijn om een oplossing te vinden waar alle partners zich in kunnen vinden.
Met betrekking tot studentenarbeid heeft minister Peeters van de federale overheid net voor het zomerreces ervoor gezorgd dat studentenarbeid ook mogelijk is voor leerlingen uit duaal leren. Dit kan echter niet bij dezelfde werkgever waar de leerling zijn werkplekleren doet.
6. De leervergoeding wordt berekend als een percentage van het nationaal gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen. Onlangs werd de spilindex overschreden, waardoor ook het GGMMI werd geïndexeerd. Vanaf 1 juni 2017 zijn dit de bedragen van de leervergoedingen:
 - a. 453,20 euro (29% GGMMI)(tijdens 1^e jaar vd alternerende opleiding)
 - b. 500,10 euro (32% GGMMI)(Na slagen in 1e jaar van de alternerende opleiding (of na geslaagd te zijn in 2e graad SO)
 - c. 539,10 euro (34,50% GGMMI)(Na slagen in 2e jaar van de alternerende opleiding of na geslaagd te zijn in 5SO of in de kwalificatiefase BUSO OV3)
7. Met betrekking tot de mentor, zijn momenteel de volgende voorwaarden opgenomen in het decreet op de overeenkomst alternerende opleiding:
 - a. van onberispelijk gedrag zijn;
 - b. ten volle 25 jaar oud zijn en ten minste vijf jaar praktijkervaring hebben in het beroep;Hierop kan het Vlaams Partnerschap de volgende uitzonderingen toelaten:
 - a. de leeftijd terugbrengen tot 23 jaar als de mentor een bewijs van vooropleiding in het beroep voorlegt;
 - b. een afwijking verlenen van de vereiste praktijkervaring in het beroep als de mentor een bewijs van vooropleiding in het beroep voorlegt.
 - c. beslissen dat een veroordeling van een mentor (b.v.: verkeersboete) niet relevant is om de erkenning van de onderneming te weigeren.
8. Eén van de initiële doelstellingen van duaal leren is om te komen tot een opwaardering van het stelsel leren en werken. Hierbij is het de bedoeling om een leerweg uit te werken, waarin de leerling zowel leert op school als bij een onderneming. Aangezien de leerling zo voltijds aan het leren is, beschouwen we duaal leren ook als voltijds onderwijs. Het is de bereidheid van de leerling om te leren op een werkplek die bepaalt of een leerling kan instappen in duaal leren. Dit hangt af van jongere tot jongere; soms kan dit gaan om jongeren die schoolmoe zijn, maar evengoed om jongeren die dit niet zijn. Het is daarom gevaarlijk om duaal leren per definitie te verbinden aan de jongeren die schoolmoe zijn; sommige van hen zijn gebaat bij een stelsel van duaal leren, anderen dan weer niet.
9. Voor het kwaliteitstoezicht is het van belang om de samenwerking tussen de Onderwijsinspectie en Syntra Vlaanderen te benadrukken. De onderwijsinspectie zal de lead nemen voor het toezicht op de school en Syntra Vlaanderen voor het deel op de werkplek. Dit impliceert echter niet dat zij het toezicht alleen doen voor hun respectievelijke component, maar dit zal steeds samen gebeuren. Ook is het zo dat de onderwijsinspectie eindverantwoordelijke blijft voor het volledige kwaliteitstoezicht; zo wordt het toezicht op duale trajecten ook meegenomen in het ruimere kwaliteitstoezicht op scholen om te komen tot een geïntegreerd toezicht.

BIJLAGEN

1. Scholen in de proefprojecten
2. Leerlingen in Schoolbank op de werkplek
3. Werkplekken in Schoolbank op de werkplek